zbývá zřejmě přesně identifikovat, pokud jde o autora, a zejména periodikum: může to být ovšem úkol nesplnitelný a sotva lze autorce vyčítat, že se to dosud nepodařilo.

Drobných připomínek nemám mnoho: není mi jasné, co přesně má znamenat pojem „balet" v souvislosti s *Bagatelami*, zvlášť když je vzápětí spojen s charakteristikou „výpadu"; textové nesrovnalosti v některých citacích mohly být opatřeny běžnou poznámkou *sic!*, aby bylo jasné, že nejde o tiskové chyby nebo podivné přehmaty (str. 219: fin d'siècle; str. 227: Merleau-Ponty označen jako spisovatel). Mnoho čtenářů včetně mne asi nemá nejmenší ponětí, co to je dybuk, uváděný v souvislosti s citátem Zagdanského, který cosi údajně „říká jasně": ve skutečnosti jde o výrok dosti nesrozumitelný – i když samozřejmě pochopíme, že je tu Céline ze svého zatracení zachraňován tím, že je ve svém nejvnitřnějším založení přičleňován k židovskému duchu. Zabývat se v souvislosti s touto prací interpretačními spory, v práci zlehka „nadhozenými" (např. otázkou, zda lze ze souhrnného lidského projevu něco zkaženého odečíst a zbytek oceňovat jako nezasažený), zde není na místě, do jejího záběru to nepatří. Stejně pochybnost o tom, zda se výrazný jazykový výkon vzešlý spontánním výtryskem z nejhlubších vrstev řeči při opakování nestává stejně umělým jako onen nenáviděný jazyk zatuchlé literární tradice – ba možná umělejším (neboli: před literární stylizací není úniku, ani pro Célina, ba *zvláště ne* pro Célina): Rabelais je v tomto ohledu svobodný možná hlavně proto, že na rozdíl od Célina *nesoptí* proti žádné jiné literatuře, nýbrž všechnu ostatní literaturu *pohltí*. Na tuto debatu je prostor a čas jinde. Pro daný účel lze interpretační rámec přijmout.

Předkládanou práci hodnotím jako serió[redacted]jí obhajobu doporučuji.

Doc. PhDr. Václav Jamek

V Praze dne 21. května 2012

Anna Kareninová: Céline v Čechách
Posudek doktorské práce

Vypořádáme-li se hned na začátku smířlivě s námitkou, že fyzicky Céline sice cestoval pouze do Čech, ale titul doktorské práce Anny Kareninové má jistě označovat překladatelskou a kritickou recepci Célinova díla v české kultuře vůbec, bez zvláštního ohledu k té či oné historické zemi Koruny české, konstatujeme, že jde o mimořádně důležitou a přínosnou práci materiálovou, konkrétně dokládající jednu dosud nezpracovanou stránku česko-francouzských literárních vztahů (je takových neodhalených stránek čekajících na své badatele pořád ještě dost); práce už byla zveřejněna knižně péčí Revolver Revue, v přehledně, pěkně a kvalitně připraveném ilustrovaném svazku.

Jak už to u takových prací bývá, velká, dlouhodobá mravenčí práce badatelská, která vlastnímu psaní předchází, je vidět z výsledku, ale ne ve své skutečné náročnosti, takže tu je potřeba zdůraznit nejprve: základem díla je vyhledání, utřídění a zpracování konkrétní dokumentace, poté její prezentace v dobře zvoleném literárněhistorickém a pevném interpretačním rámci: to je potom výsledná, viditelná stránka díla. Z práce Anny Kareninové je patrné, že se Célinovou osobností, jeho dílem a obecně jeho místem v kontextu francouzské i světové literatury zabývá soustavně; a je logické, že jako překladatelka větší části tohoto díla a editorka Célinových spisů v češtině vykonala práci, pro kterou je ze všech lidí kvalifikována nejlépe, totiž identifikaci a kritický přehled célinovských ohlasů u nás, ale také písemných dokladů, veřejných či soukromých, o spisovatelově vztahu k naší zemi.

Výsledná práce, tak jak vyšla, se jeví jako inteligentní kompromis vytvořený s ohledem na vzdělaného čtenáře. Přináší zároveň víc i poněkud méně, než ohlašuje. Těžištěm práce jsou ohlasy předválečné, kdy byl zájem o Célinovo dílo bezprostřední a průkopnický (česká recepce často předcházela překlady do jiných jazyků). Autorka zejména zde nabízí širší srovnání této recepce s celkovým obrazem recepce Célinova díla a také v nezbytné konfrontaci s literárním kontextem francouzským a obecným kontextem historickým. Činí tak s mimořádným smyslem pro rovnováhu tak, aby se základnímu tématu dostalo vždy přesného zasazení a osvětlení.

Také předvedení literárněkritické dokumentace je provedeno náležitě, historické okolnosti jsou ve správné míře vysvětleny, poznámkový aparát podává také podstatné informace o autorech jednotlivých ohlasů. Mírně apologetické ladění, které je z autorčina průvodního textu patrné, nenarušuje plastickou interpretační jemnost, která umožňuje různorodé ohlasy pochopit, a samozřejmě se plně slučuje s jejich objektivní prezentací. Až po těsně předválečný pamflet *Škola mrtvol*, do češtiny roku 1939 ještě přeložený, ovšem už ve zcela odlišném společenském i kulturním kontextu, resp. po další pamflet, *Z ostudy kabát*, jehož první český ohlas je až poválečný, sleduje práce jednotlivá Célinova díla v jejich chronologickém sledu. Poválečné období, kdy je recepční kontinuita přerušena, je podáno souhrnně výběrem (?) ohlasů oficiálních, vesměs negativních, a svědectví, jež se najdou u řady nezávislých umělců. Stejně souhrnně je zpracováno období nejnovější, po roce 1990. Autorka diskrétně připomíná svůj vlastní podíl a své překladatelské i komentátorské dílo, ale věnuje se především kritickým ohlasům dalším, ať už příznivým, nebo nepřátelským.

Ono „méně" vyplývá patrně z toho, že text je připraven rovnou pro obecné publikum, nikoli pro účely čistě vědecké: objevené texty jsou patrně citovány všechny, někdy dokonce prezentovány formou faksimile, nejsou však vždy citovány v úplnosti, aniž se lze dovtípit, na základě jakých kritérií k výpustkám (vyznačeným) dochází; v kapitole věnované *Škole mrtvol*, pokud jsem to správně pochopil, autorka dochovaný Richterův materiál cenzuruje záměrně a přiznaně, snad aby Célinův obraz „nepošramotila" před únosnou mez? Spíš tím ovšem vyvolává jistý úlek a obavy. „Univerzitní prezentace" by si možná zasloužila, aby všechny objevené a uspořádané ohlasy byly shromážděny a vydány v úplnosti, s vyhlídkou další možné badatelské práce. Několik ohlasů